

Џеј Џордан IFLA/OCLC програм за библиотекарe на почетку каријере 2007, 2009. & 2011.

Весна Вуксан
Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“, Београд
vuksan@unilib.rs

Милан Васиљевић
Библиотека града Београда
milan.vasiljevic.bgb@gmail.com

Невена Томић
Библиотека Дома културе „Студентски град“, Нови Београд
nevenatomic@hotmail.com

Сажетак

У раду је представљено студијско путовање добитника стипендије „Џеј Џордан IFLA/OCLC програм за библиотекарe на почетку каријере“ из Србије који су му присуствовали 2007, 2009. и 2011. године. Циљ програма је упознавање полазника са трендовима у библиотекарству Северне Америке и западне Европе, последњим технолошким иновацијама, размена искустава са врхунским стручњацима, учење о важности слободе размишљања и даље размењивање идеја и сазнања. Сва искуства стечена током петонедељног боравка стипендисти су успешно пренели у библиотеке у којима раде и средине у којима живе. Један од кључних елемената овог стручног усавршавања био је креирање професионалног развојног плана за сваког од полазника, који им је послужио као путоказ у даљој изградњи каријере у библиотекарству Србије, а и шире.

Кључне речи:

IFLA, OCLC, програм, каријера, стипендија, студијско путовање, доживотно учење, библиотекарство, развој, стручно усавршавање

Доживотно учење

Стално стручно усавршавање дефинише се као одржавање и повећање знања, стручности и компетенција стручњака током њиховог радног века, у складу са планом обликованим према потребама стручњака, послодавца, струке и друштва у целини.¹

IFLA/UNESCO смернице за развој услуга јавних библиотека сматрају обучавање библиотекара виталним елементом активности јавне библиотеке. Смернице предлажу да свака библиотека мора да има планиране програме обуке запослених, посебно у овом времену убрзаног развоја

информационих технологија. Штавише, велике библиотеке би требало да имају радно место менаџера стручног усавршавања, а препорука је да 0,5-1% буџета библиотеке буде намењено професионалном развоју.

Међутим, какве могућности библиотекари у Србији имају када библиотека, ма ког типа, није у могућности да испуни све, или неке од наведених критеријума?

Програме стручног усавршавања библиотекара у Србији спроводе повремено неколико институција и организација, али без јасног плана на државном нивоу и законске обавезе о похађању програма обуке. Додатне потешкоће представљају фактори као што су немогућност одсуства са посла, недостатак финансијских средстава, недовољна мотивисаност запослених и слично.

¹ C. A. Madden and V. A. Mitchell, *Professions, standards and competence: a survey of continuing education for the professions* (Bristol: University of Bristol, Department for Continuing Education, 1993).

Увек доступне изворе усавршавања за библиотекарџе представљају разговори са колегама, бројне мејлинг листе које доносе свеже информације из света библиотекарства, комуникација путем друштвених мрежа, онлајн обуке у виду интерактивних вебинара и друге врсте е-обука, као и стипендије за библиотекарџе из земаља у развоју.

Библиотекари који искрено желе да се стручно усавршавају сањају о понуди која би им донела невероватна искуства, проширила професионална познанства и видике, отворила нове могућности и, наравно, покрила све финансијске трошкове. Три библиотекарџа из Србије добила су управо овакву прилику: Невена Томић 2007, Весна Вуксан 2009. и Милан Васиљевић 2011. године.

Програм за библиотекарџе на почетку каријере

OCLC (Online Computer Library Center) је светски лидер у истраживању и развоју библиотечких сервиса са седиштем у Даблину (Охајо, САД). Давне 1967, мала група библиотекарџа поверовала је да ће, ако ради заједно, пронаћи решења за највећа питања и проблеме са којима се сусрећу библиотекарџе. Њихова визија је од првог дана била „Библиотеке света. Повезане.“, а данас се више него икад препознаје вредност овакве идеје.

Поред WorldCat-а, најзначајнијег производа OCLC-ја, сарадња са библиотекама је омогућила побољшање библиотечких радних процеса, управљања колекцијама, референсних услуга и дељења ресурса. Сутра ће „Web-scale“ сервиси још више оснажити вредност ове сарадње.

OCLC се не бави само сервисима – ова компанија омогућава и стручно усавршавање библиотекарџа. Једна од најпрестижнијих стипендија коју OCLC нуди је „Џеј Џордан IFLA/OCLC програм за библиотекарџе на почетку каријере“. Успостављена је 2001. године у сарадњи са ATLA-ом² и IFLA-ом³. Закључно са 2012. годином, овај програм ће укупно имати 60 полазника из 33 земаља.

Стипендија је намењена дипломираним библиотекарџама из земаља у развоју⁴ који су на почетку каријере. Од преко две стотине кандидата, жири

сваке године изабере пет или шест добитника ове конкурентне стипендије. Програм траје пет недеља, од којих се четири проводе у Америци, а једна у Европи. Циљ програма је упознавање полазника са трендовима у библиотекарству САД и западне Европе, најновијим технолошким иновацијама, размена искустава са врхунским стручњацима, као и представљање библиотекарства земаља из којих долазе. На крају, полазници програма уобичавају своје искуство и сазнања у професионални развојни план који им служи за даљи развој и личне доприносе институцијама у којима раде и земаљама у којима живе.

Један програм, много сазнања

Без обзира на чињеницу да се програм у нијансама мења из године у годину, почев од редоследа боравака на континентима, преко избора европских земаља, избора институција и библиотека, један чинилац је увек заједнички: интензитет.

Скоро сваки детаљ овог боравака био би вредан приказа, али је у наредним потпоглављима: организације, технологије, библиотеке и институције, професионални развојни план, издвојено оно што се чини највредније.

1. Кључне организације OCLC

OCLC се данас описује као „непрофитна организација, заснована на чланству“ коју чини више од 72.000 библиотека у 170 земаља. Најзначајнији производ OCLC-ја је узајамна база WorldCat. У тренутку оснивања, 1967. године, организациона структура подразумевала је Фредерика Килгура, оснивача, и његову секретарицу. У првим годинама рада није се придавало посебног значаја формалној структури – OCLC је опслуживао универзитет у Охају и довољни су били путеви неформалне комуникације.

Данас се структура OCLC-ја, са једне стране, састоји од бројних одељења, и са друге стране од Савета чланова који чине представници библиотека које су укључене у његову мрежу. На челу организације је Управни одбор, чији председник је уједно и председник OCLC-ја. Географски, тржиште OCLC-ја је подељено на три зоне: Северна и Јужна Америка; Европа, Средњи Исток, Африка; Азија, Аустралија и Нови Зеланд; на челу сваке зоне је директор.

² Америчка асоцијација технолошких библиотека, <http://www.atla.com/> (преузето 19. 2. 2012).

³ Међународна федерација библиотечких асоцијација и институција, <http://www.ifla.org/> (преузето 19. 2. 2012).

⁴ Online Computer Library Center, <http://www.oclc.org/community/careerdevelopment/fellows/guidelines-2013.pdf> (преузето 19. 2. 2012).

OCLC је флексибилна организација која сваких неколико година своју структуру прилагођава стратегији и тренутним приоритетима. Без обзира на веома рашчлањену организацију, подела одговорности је веома јасно дефинисана и постоји стална и жива вертикална и хоризонтална комуникација. Године 2007. извршена је детаљна реорганизација, да би се постигла „глобална интеграција сервиса.“⁵

Утицај рада Савета чланова значајан је за OCLC – то је место где се представљају нови сервиси, нове технологије, и пажљиво ослушкују мишљења делегата и добија повратна информација од корисника – чланова кооперативе. Џорџ Нидам⁶ каже да су чланови увек вољни да допринесу својим временом и идејама развоју OCLC-ја. „Инспиративна је великодушност коју показују наши делегати у Савету чланова. Њихова спремност да кооперацију учине релевантном у професији... мислим да су ове размене идеја увек биле корисне за чланове.“⁷

Без обзира на ово, свет америчког врхунског библиотекарства не пати од комплекса супериорности, како каже Нидам: „Свака библиотека коју сам посетио имала је нешто заиста посебно и јединствено, што би могло да користи остатку библиотеке заједнице“.

IFLA

Једна од најинтересантнијих посета била је посета IFLA-ином седишту у Хагу. Већина библиотекара IFLA-у замишља као огромну организацију са великим бројем запослених. Међутим, IFLA-у чини четрнаест стално запослених, у свега неколико канцеларија на једном спрату холандске Националне библиотеке. Остале активисте чини на хиљаде волонтера широм света. IFLA-ино седиште је пуно ентузијаста који, у сталном контакту са волонтерима, напорно раде како би библиотекарима обезбедили квалитетније услове за рад и ширу доступност информацијама.

ALA

ALA годишње броји око шеснаест хиљада чланова, а у седишту је запослено двеста педесет

људи. Највише пажње полаже на брендирање и кампање – око 60% годишњег буџета остварује се од продаје публикација и рекламне материјала, 20-25% од чланарине, а остало су пројекти и спонзорства.

За висок квалитет америчког библиотекарства највише је заслужно ALA-ино Одељење за акредитацију библиотечких студија на универзитетима у Америци. Оно акредитује око 60 различитих програма. Ове акредитације су од огромног значаја, с обзиром да је на скоро сваком конкурс за радно место библиотекара у САД и Канади основни услов „диплома акредитована од стране ALA-е“. Корисно је напоменути да већина библиотека у Америци поседује ALA-ин рекламни материјал, што потврђује причу о сјајном маркетингу. Једна од активности ALA-е је и залагање за слободу говора и слободан приступ информацијама за све становнике света.

2. Технологије – сервиси будућности

Када је реч о иновативним OCLC-јевим сервисима, ова организација је пажљиво одабрала оне који би полазницима били најинтересантнији. Упознавање са сервисима састојало се од бројних презентација везаних за WorldCat (светски каталог који обједињује бројне каталоге/базе), QuestionPoint (виртуелне референсне услуге), Web Management Service (чување података на вебу), ContentDm (софтвер за управљање дигиталним колекцијама). Идеја која је била јако занимљива тиче се будућности каталогизације (Web-scale), а која ће библиотекарима изгледати мање-више као приступ Google-овом Gmail-у: једноставан интерфејс, сви потребни модули на једном месту и све функционише преко веба.

Када су у питању онлајн каталози библиотека, интересантно је како све користе напредне OPAC интерфејсе који имају сјајне опције: приказ наслова, биографија аутора, преглед првих неколико страна дела, могућност остављања коментара читалаца, препоруке за читање на основу претходних позајмица, аутоматска информација на којим адресама је књига тренутно доступна, оцењивање помоћу „звездица“ (рејтинг) и слично.

Не треба занемарити чињеницу да је у оквиру појединих држава или округа међубиблиотечка позајмица толико добро развијена, да сама набавка колекције, а тиме и отпис, може врло рационално да се планира (не страхују од отписивања

⁵ *Library Technology Guides*, <http://www.librarytechnology.org/ltg-displaytext.pl?RC=12929> (преузето 18. 11. 2011).

⁶ Дугогодишњи потпредседник Глобалног и Регионалног савета чланова OCLC-ја

⁷ *Library Technology Guides*, <http://www.librarytechnology.org/ltg-displaytext.pl?RC=12929> (преузето 18. 11. 2011).

застарелих наслова, јер знају да у року од 48 сати тај наслов могу набавити са друге локације). Најбољи пример за ово је OhioLink⁸, конзорцијум од 88 академских библиотека које опслужују државу Охајо.

3. Библиотеке оријентисане ка кориснику ЈАВНЕ БИБЛИОТЕКЕ

Изградња Централне зграда **Јавне библиотеке у Амстердаму**⁹ – библиотеке по мери корисника – завршена је 2007. године. Ова зграда од седам спратова лоцирана је на обали реке Амстел. Са четири милиона посета годишње, библиотека представља центар културних дешавања, отворена је седам дана у недељи од 10 до 22 часа, а у њеном склопу се налазе више кафеа и ресторан, радио станица, позориште са 250 места, бројне просторије за састанке и слично. Главни мото ове библиотеке је „Open for all“. Поред књига, библиотека поседује и велику колекцију филмова, музике, видео игара, дневних новина на више језика, часописа и преко 600 рачунара са бесплатним приступом интернету.

Занимљив пример о томе како библиотека може да промени средину у којој се налази представља градска **библиотека у Антверпену**¹⁰ (Bibliotheek Permeke), Холандија. Библиотека се дуже време налазила у згради чије је просторије одавно прерасла. Директор је апеловао на градске власти, урађен је и идејни пројекат нове библиотеке – једино што је недостајало била је локација. У исто време, недалеко од центра Антверпена, налазила се напуштена зграда старог Фордовог ауто-сервиса која је постала ругло и средиште окупљања бескућника. У једном тренутку градске власти су решиле да се позабаве проблемом напуштене радионице: пошто је зграда Фордове радионице представљала део културне баштине, град није дозвољавао да се она поруши, већ је требало пројекат библиотеке прилагодити постојећој згради. После три године, библиотека је премештена у прилагођену ауто-радионицу. Постепено, успела је да промени углед краја у којем се налази. Иако је УДК патентиран у Белгији, јавна библиотека у Антверпену користи Зизо систем за обележавање полица. Он се састоји од сликовитих илустрација области људског знања,

тако да нпр. полица са крими-романима има ознаку пиштоља, научна фантастика – духа, итд. Библиотека поседује и биоскопску салу у којој корисници могу сами да одаберу, како термин, тако и филм који ће да се пушта.

Јавна библиотека у Коламбусу¹¹, Охајо, добитник је награде за најбољу библиотеку САД-а у 2010. години. Једну од кључних ставки у стратешком плану ове библиотеке чине људски ресурси. Начин на који топ менаџмент третира запослене је за пожелети: сви су подједнако важни, од портира на улазу – до директора. Сам директор библиотеке, Патрик Лосински, каже: „Без наших запослених, ми смо само четири зида и мноштво књига“. У току године свачији рад се оцењује путем евалуационих упитника који подразумевају праћење рада од стране колега и менаџера. Такође, менаџере не оцењује само директор – већ и запослени у датом одељењу. Интересантно је да запослени немају осећај страха приликом евалуације, јер знају да она не служи за кажњавање – већ за усмеравање даљег стручног усавршавања.

Ова библиотека има одељење за тинејџере у којем је забрањен улаз одраслима. На зиду не стоје „правила понашања“, већ „очекивања“. За дизајн простора били су задужени сами тинејџери, тако да се у одељењу налазе столице као у кафеима, конзоле за видео игре, лејзи бегови и слично. Библиотека је карактеристична и по томе што поседује такозвану „плутајућу колекцију“ – књигу која се позајми у било ком огранку ове библиотеке, могуће је вратити у неки други огранак, где она том приликом и остаје. На тај начин књиге су у константном покрету. Занимљива је набавна политика ове библиотеке, која поред откупа који се обавља по устаљеној динамици, по потреби, тачније, уколико постоји више од две резервације за један наслов, купује додатне примерке тог наслова.

О квалитету **Јавне библиотеке у Вестервилу**¹² (мали град у близини Коламбуса) најбоље говори податак да има преко 100.000 чланова, док сам град има 44.000 становника¹³! На уласку у библиотеку стоји мото: „Наш лични осећај о томе шта је

⁸ OhioLINK, <http://olc1.ohiolink.edu/> (преузето 12. 1. 2012).

⁹ Openbare Bibliotheek Amsterdam, <http://www.oba.nl/> (преузето 12. 1. 2012).

¹⁰ Bib Antwerpen, <http://isis.provant.be/?g=antwerpen> (преузето 13. 1. 2012).

¹¹ Columbus Metropolitan Library, <http://www.columbuslibrary.org/> (преузето 12. 2. 2012).

¹² Westerville Public Library, <http://westervillelibrary.org/> (преузето 14. 11. 2011).

¹³ City of Westerville Ohio, <http://www.westerville.org/index.aspx?page=561> (преузето 12. 2. 2012).

Црвени телефон за комуникацију са библиотекаром у Јавној библиотеци у Вестервилу

вредно није битан уколико се не поклапа са мишљењем корисника¹⁴. Филозофија директора ове библиотеке Дона Барлоуа је веома једноставна: „Да би биле успешне, библиотеке једноставно морају својим клијентима понудити оно што они желе“. Тако се у склопу ове библиотеке може наћи „Drive in“ – место где можете проћи колима и подићи књигу (као у McDonalds ресторанима).

Такође, међу полицама се могу приметити црвени телефони који служе за комуникацију са библиотекаром (hot lines). Уколико је кориснику потребна било каква информација, он не мора да се враћа до информационог пулта, већ може из било ког дела библиотеке да контактира библиотекара. Поред књига, филмова, музике, ова библиотека издаје и зидне слике. Годишњи обрт фонда износи 7, а задовољство корисника 98,8%!

С обзиром на све погодности које нуди, не чуди информација да на локалним изборима чак 80% грађана гласа за повећање пореза у корист библиотеке.

УНИВЕРЗИТЕТСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

Библиотека **Лојола универзитета**¹⁵ у Чикагу састоји се од две зграде – старије, у којој је смештен фонд, и нове, која је намењена учењу. Специфично је да нова зграда библиотеке не носи назив „библиотека“, већ „Information commons“. Ову зграду карактеришу многе технолошке иновације, прелепа архитектура, брз интернет, многобројне просторије са рачунарима, лап-топ рачунари који се могу позајмљивати, просторије за тихо учење, као и просторије где студенти могу да читају и

раде у групама. Студентским картицама се може плаћати ручак у мензи, али и одштампати странице у библиотеци.

На првом спрату библиотеке се налази „One stop shop“ – место на којем корисници могу да добију све потребне информације у вези са коришћењем библиотеке. Корисницима је на располагању и заказивање референсних услуга са библиотекаром, где нпр. приликом писања рада могу да га „позајме“ на цео дан. Вреди напоменути да се столови за учење налазе у ходнику који спаја две зграде библиотеке. То је учињено због тога што је управа приметила да студенти воле да буду у том ходнику, јер он представља место где срећу своје колеге. Улогу ове библиотеке у академском животу најбоље осликава њена мисија која гласи: „Олакшавање потраге за знањем и креативношћу путем услуга које су оријентисане ка корисницима и иновативно окружење за учење које је примамљиво и позива на сарадњу“.

Библиотека **Универзитета у Лајдену**¹⁶ је једна од ретких у којој књиге нису у слободном приступу, већ се морају наручивати. Библиотека поседује ормариће за кориснике у које се смештају књиге наручене преко електронског каталога. У библиотеци се налази веома велико одељење за дигитализацију, као и репозиторијум за докторске и друге радове професора и студената. Око 60% укупног буџета се одваја за набавку електронске грађе. Много раде на томе да целокупан фонд дигитализују, јер верују да уколико грађа не постоји у дигиталном облику – као да не постоји уопште.

¹⁴ Eleanor Jo Rodger, „Value and Vision“, *American Libraries* 33 no. 10 (2002).

¹⁵ *Loyola University Chicago*, <http://www.luc.edu/> (преузето 22. 12. 2011).

¹⁶ *Universiteit Leiden*, <http://www.library.leiden.edu/> (преузето 28.10.2011.).

НАЦИОНАЛНЕ БИБЛИОТЕКЕ

Посета **Конгресној библиотеци** изазива посебан осећај у животу сваког библиотекара. Када се једном нађете у библиотеци у коју свакодневно стиже двадесет хиљада нових књига и чији фонд чини више од сто милиона јединица, немогуће је не запитати се како она функционише. Конгресна библиотека представља више светску него америчку националну библиотеку. Реченица са којом водич почиње туру јесте: „Да ли сте знали да Конгресна библиотека поседује највећу колекцију порнографских филмова на свету? И највећу колекцију Барбика?“.

Одељења у Конгресној библиотеци су подељена по светским регионима, тако да постоји одељење које је задужено, на пример, за централну Европу и Балкан. Запослени прате актуелну књижну продукцију у земљама свог региона, редовно посећују водеће сајмове и за фонд Конгресне библиотеке купују и каталогизирају одабране наслове. Посебно је занимљиво то да Конгресна библиотека сакупља и видео-игрице, као и сав софтвер за њих. Иако и она пролази кроз рецесију буџета, запослени се и даље труде да покрију све области људског знања и да направе савремену Александријску библиотеку.

4. Професионални развојни план

Један од кључних елемената овог стручног усавршавања је креирање професионалног развојног плана за сваког од полазника. Он се израђује тако што сваки полазник попуни дати формулар у вези са сопственим краткорочним и дугорочним циљевима у каријери, који затим прегледа супервизор. Коригује се уз његове сугестије и надаље служи као развојна основа сваком од полазника. Иако је поменути план настао у оквиру студијског путовања, овакве планове могу креирати запослени у свим

типовима библиотека, као и другим организацијама. Кроз неколико сегмената, питања и потпитања, врло јасно се кристалишу циљеви и, уопште, визија будућности сваког ко жели свесно да усмерава каријеру у одређеном правцу¹⁷.

Истинско учење

По повратку са пута, сваки полазник програма Џеј Џордан IFLA/OCLC је почео да примењује стечена искуства у библиотеци у којој ради, али и шире. Поред видљивих и конкретних резултата проишавших из сарадње започете овим програмом, као што је QuestionPoint сервис Библиотеке града Београда, или прво гостовање OCLC тима у Србији, затим максимално искоришћавање потенцијала друштвених мрежа, увођење прве list-serv мреже у Србији, QR кодова, десило се нешто много важније: све троје библиотекара је научило да смелије размишља, да се пита и интересује, да се усуђује да гледа на свет другачије – “outside the box”, и да, на крају, у свакој прилици несребично дели нова сазнања са колегама.

„Истинско учење показује шта значи бити човек. Кроз учење, ми се рекреирамо. Кроз учење, ми постајемо способни да учинимо нешто што никада нисмо. Кроз учење, ми изнова перципирамо свет и нашу везу са њим. Кроз учење, ми ширимо наше капацитете да стварамо, да будемо део процеса живота. У сваком од нас постоји дубока глад за оваквом врстом учења.“¹⁸

¹⁷ Пример формулара професионалног развојног плана може се видети на адреси <http://lajbrerijan.wordpress.com..>

¹⁸ Peter M. Senge, *The fifth discipline: the art and practice of the learning organization* (New York: Doubleday/Currency, 1990).

Литература:

1. Америчка асоцијација теолошких библиотека. <http://www.atla.com> (преузето 19. 2. 2012).
2. *Bib Antwerpen*. <http://isis.provant.be/?g=antwerpen> (преузето 13. 1. 2012).
3. Cardno, Carol. “Leadership and professional development: the quiet revolution”. *International Journal of Educational Management* Vol. 19, No. 4 (2005): 292-306.
4. *City of Westerville Ohio*. <http://www.westerville.org/index.aspx?page=561> (преузето 12. 2. 2012).
5. *Columbus Metropolitan Library*. <http://www.columbuslibrary.org/> (преузето 12. 2. 2012).

6. Freeman, Mike. "A Sense of Direction. Librarianship and CPD." *Librarian Career Development* Vol. 2 No. 3 (1994): 26-28.
7. Koltay, Tibor and Ágnes Téglási. "From occasional training courses to systematic thinking on the continuing professional education of librarians in Hungary". *Library Career Development* Vol. 7, No. 3 (1999): 21-25.
8. *Loyola University Chicago*. <http://www.luc.edu/> (преузето 22. 12. 2011).
9. Madden, C. A. and V. A. Mitchell. *Professions, standards and competence: a survey of continuing education for the professions*. Bristol: University of Bristol, Department for Continuing Education, 1993.
10. Massis, Bruce E. „Continuing professional education: ensuring librarian engagement". *New Library World* Vol. 111, No. 5/6 (2010): 247-249.
11. Maštrović, Tihomil, Aleksandra Horvat, Dijana Machala, Ana Barbarić, Marion Huckle, Tatjana Nebesny i Daniela Živković. *Cjeloživotno učenje knjižničara ishodi učenja i fleksibilnost*. Zagreb: Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2009.
12. *Међународна федерација библиотечких асоцијација и институција*. <http://www.ifla.org/> (преузето 19. 2. 2012).
13. *Online Computer Library Center*. <http://www.oclc.org/community/careerdevelopment/fellows/guidelines-2013.pdf> (преузето 19. 2. 2012).
14. *Online Computer Library Center*. <http://www.oclc.org/> (преузето 19. 2. 2012).
15. *OhioLINK*. <http://olc1.ohiolink.edu/> (преузето 12. 1. 2012).
16. *Openbare Bibliotheek Amsterdam*. <http://www.oba.nl/> (преузето 12. 1. 2012).
17. Rodger, Eleanor Jo. „Value and Vision". *American Libraries* no.10 (2002).
18. Senge, Peter M. *The fifth discipline: the art and practice of the learning organization*. New York: Doubleday/Currency, 1990.
19. *Universiteit Leiden*. <http://www.library.leiden.edu/> (преузето 28. 10. 2011).
20. *Westerville Public Library*. <http://westervillelibrary.org/> (преузето 14. 11. 2012).

The Jay Jordan IFLA/OCLC Early Career Development Fellowship Program 2007, 2009 & 2011

Abstract

The paper presents the *Jay Jordan IFLA/OCLC early career development fellowship program*, as seen through the eyes of the three fellows from Serbia who attended the program in 2007, 2009 and 2011. The Fellowship Program is for library and information science professionals who are in early stages of career development and from countries with developing economies. On an annual basis, up to five individuals are selected for participation in this intensive five-week Fellowship program based at OCLC's headquarters in Dublin, Ohio, USA. The program gives Fellows opportunities to see the trends in libraries, cultural heritage institutions and library organizations of United States and west Europe; explore latest technology trends, meet with leading information practitioners, learn about the importance of open mindedness, networking and further sharing of ideas and experiences. The Fellows also observe OCLC's governance structure in action, gaining insight into issues affecting the global library cooperative. Everything the Fellows have been through in a five week time they successfully transferred to their libraries and community. One of the key elements of this program was creating professional development plan which later served the fellows as a guide for further career development.

Key words:

IFLA, OCLC, program, fellowship, career, librarianship, development, developing countries, lifelong learning

Примљено: 10. фебруар 2012.
Исправке рукописа: 12. март 2012.
Прихваћено за објављивање: 7. април 2012.